

REGULERING AV FISKET ETTER LODDE VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2025/2026

1 SAMMENDRAG

Som et resultat av forskningstokt høsten 2025 har The Marine and Freshwater Research Institute (MFRI) den 10. oktober kommet med en oppdatert anbefaling på et maksimalt uttak på 43 766 tonn lodde for sesongen 2025/2026.

Per i dag har Norge ikke inngått avtale om lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen. Det pågår bilaterale forhandlinger mellom Island og Norge.

Dersom det blir anledning å åpne for et norsk fiske etter lodde sesongen 2025/2026 og det er hensiktsmessig ut fra størrelsen på norsk kvote, foreslår Fiskeridirektøren en videreføring av reguleringen fra sesongen 2022/2023. Dersom størrelsen på norsk kvote gjør dette vanskelig vil Fiskeridirektoratet, i samarbeid med næringen, lage et hensiktsmessig reguleringsopplegg.

2 KORT HISTORIKK

Tabell 1 viser norske fartøys loddefiske ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2025.

Tabell 1: Norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2025, fordelt på sesonger (kvantum i tonn)

Sesong	Sommerfiske			Vinterfiske	Totalt
	GØS	IØS	Totalt	IØS	
2007/2008	Ikke åpent			35 758	35 758
2008/2009	Ikke åpent				
2009/2010	Ikke åpent			28 252	28 252
2010/2011	Ikke åpent			30 805	30 805
2011/2012	58 493	ikke åpent	58 493	46 171	104 664
2012/2013	Ikke åpent			40 603	40 603
2013/2014	Ikke åpent			6 175	6 175
2014/2015	30 486	ikke åpent	30 486	50 508	80 994
2015/2016	Ikke åpent			58 239	58 239
2016/2017	Ikke åpent			59 266	59 266
2017/2018	Ikke åpent			74 079	74 079
2018/2019	Ikke åpent				
2019/2020	Ikke åpent				
2020/2021	Ikke åpent			42 358	42 358
2021/2022	Ikke åpent			88 933	88 933
2022/2023	Ikke åpent			49 611	49 611
2023/2024	Ikke åpent				
2024/2025	Ikke åpent for Norge				

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 14. oktober 2025

3 LODDEFISKET VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2022/2023

3.1. VITENSKAPELIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET 2022/2023

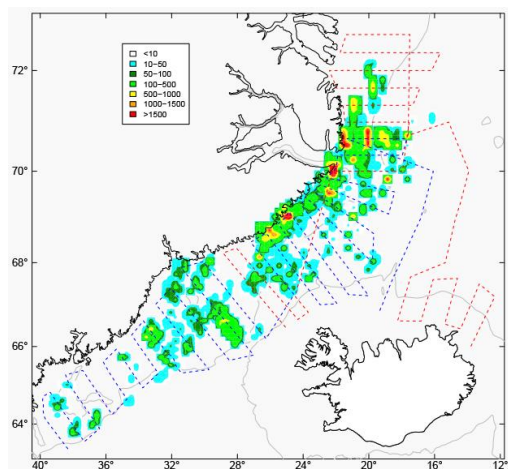
30. november 2021 publiserte ICES kvoterådet for sesongen 2022/2023. Det lød som følger:

ICES advises that when the harvest control rule agreed in 2015 by the Coastal States is applied, the initial TAC for the fishing season 15 October 2022–15 April 2023 should be 400 000 tonnes.

For nærmere informasjon, se følgende link: https://ices-library.figshare.com/articles/report/Capelin_Mallotus_villosus_in_subareas_5_and_14_and_Division_2_a_west_of_5_W_Iceland_and_Faroes_grounds_East_Greenland_Jan_Mayen_area_/18639746?backTo=/collections/ICES_Advice_2021/5796932?backTo=/collections/ICES_Advice_2021/5796932

Høsten 2022 ble det i perioden 27. august til 29. september gjennomført et nytt forskningstokt. Toktet skulle måle både den umodne og den modne del av bestanden. Toktet ble gjennomført i samarbeid mellom Island og Grønland. Grønland deltok i toktet med sitt nye forskningsfartøy, «Tarajoq», fra Islands side deltok «Árni Friðriksson». Det ble lagt ned omfattende innsats fra fartøyene og det var kun mindre værforsinkelser. Drivis hindret dekning i den nordligste delen av undersøkelsesområdet, men MFRI vurderte det slik at det var lite sannsynlig at det var lodde i dette området. Undersøkelsesestimatet hadde en lav variasjonskoeffisient (CV) da lodden var relativt jevnt fordelt og tettheten på transekter var høye i områder med høy mengde moden lodde. Mengden unglodde i høstundersøkelsen 2021 indikerte betydelig større fiskbar bestand enn resultatene av toktet høsten 2022 viste. Andelen av den eldre aldersgruppen i den prospektive SSB var imidlertid blant de høyeste observerte.

SSB ble beregnet til 763 000 tonn. Indeksen for umoden lodde (1 og 2 år) var under gjennomsnittet. MFRI skrev at undersøkelsene denne vinteren vil kaste lys over størrelsen på 2019 og 2020 årsklassene. For nærmere informasjon om toktet, følg link: <https://www.hafogvatn.is/static/extras/images/31-capelin-autumn1345530.pdf>

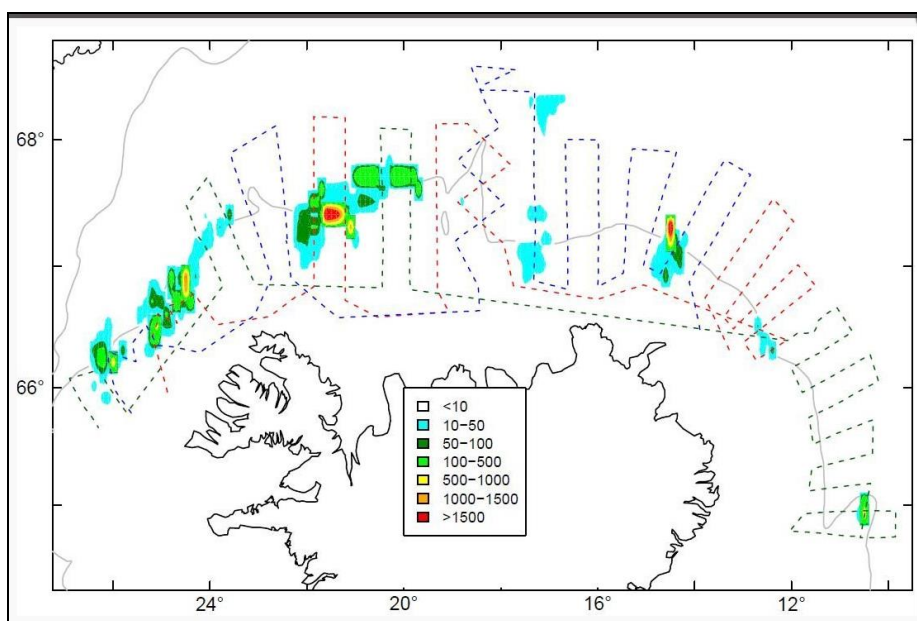

Figur 1: Oversikt over toktet som ble gjennomført i perioden 27. august - 29. september 2022, «Árni Friðriksson» (rød) og «Tarajoq» (blå)

Kilde: <https://www.hafogvatn.is/is/midlun/frettir-og-tilkynningar/veidradgjof-lodnu-laekkar>

Basert på resultatene av dette toktet anbefalte MFRI **4. oktober 2022** at fangstene i 2022/2023 ikke burde være mer enn 218 400 tonn, dette når den avtalte forvaltningsplanen ble brukt. Dette rådet ville bli revidert basert på resultatene fra de akustiske målingene tidlig i 2023. Resultatene av målingene dannet også grunnlaget for rådet for sesongen 2023/2024, <https://www.hafogvatn.is/static/extras/images/31-capelin-autumn1345530.pdf>.

3. februar 2023 kom MFRI med et nytt råd der TAC økte til 275 705 tonn (https://www.hafogvatn.is/static/extras/images/lodnavetur2023_3feb_final1366798.pdf). Rådet var basert på målinger foretatt av tre fartøy på tokt i perioden 13.-25. januar. Størrelsen på gytebestanden i henhold til disse målingene var ca. 64 000 tonn. Til tross for vanskelige værforhold ble det oppnådd en fullstendig kryssing fra Hvalbakshalla til sørøst i landet og derfra nord rundt og sør for Víkurál ut av Vestfjordene. Sjøis hindret passasjen i Grønlandstredet i stor grad.

Figur 2: Oversikt over toktet som ble gjennomført i perioden 13.-25. januar

Da dette rådet kom var fartøyene igjen gått ut på nye målinger.

24. februar 2023 ble rådet igjen revidert. MFRI foreslo da at loddefangsten ikke skulle overstige 459 800 tonn, noe som var en økning på 184 095 tonn fra forrige råd. Denne økningen var basert på målinger utenfor Húnaflói fra midten av februar. Det ble videre foreslått at 2/3 av disse 184 095 tonnene skulle fanges nord for Island i området fra Horn til Langanesi. Begrunnelsen for dette var å beskytte loddegytingen på de tradisjonelle områdene sør og vest i landet. Ved å ikke gå for nær loddegytingen på vest- og sørkysten av landet, ville man søke å opprettholde biologisk mangfold i bestanden, øke sannsynligheten for god rekruttering og gjøre fisket mer bærekraftig. For mer informasjon, se <https://www.hafogvatn.is/is/rannsoknir/lodna/frettir-af-lodnu/hafrannsoknastofnun-leggur-til-aukinn-lodnukvota>.

2. mars reviderte MFRI rådet fra 24. februar, der de trakk tilbake rådet om regionale grenser. Observasjoner indikerte at lodda som ble målt ut av Húnaflóa 12.-21. februar var på vei vest i landet og det ble antatt at den ville gyte der og ikke i den nordlige delen av landet som først antatt.

3.2 OPPSUMMERING AV FISKET

Norsk kvote ved starten av sesongen var på 43 275 tonn, hele kvantumet kunne fiskes i IØS. Tabellen under viser den norske kvoten og hvilke kvotekomponenter den var sammensatt av.

Tabell 2: Norsk kvote fordelt på kvotekomponenter 1. januar 2023 – TAC 218 400 tonn

Kvotekomponenter	Kvantum (tonn)
«Trepartsavtalen»	10 920
«Smutthullavtalen»	24 595
Kvoteavtale mellom EU og Norge	7 760
Norsk kvote totalt	43 275

Fiskeridirektoratet sendte lisenssøknadene til Island 19. desember med svar fra Island 20. desember. Loddefisket ble åpnet 1. januar. Kvoteenheten ble satt til 1,01. Lisensene med tilhørende regelverk ble sendt ut til næringen 5. januar.

Nytt av året var at Island i regelverket som omhandlet norsk fiske i IØS innførte forbud mot å fiske med fartøy som var utstyrt slik at det er mulig å pumpe fra fartøyets tanker under havoverflaten, se punkt 3.3.

Første fartøy tok utseiling fra Norge 25. januar, den første innmeldingen kom 28. januar.

På grunn av små kvoter i loddefisket på Island og i loddefisket i Barentshavet ble det innført kvotebytteordning i disse fiskeriene, se punkt 3.4 for nærmere informasjon om ordningen.

Næringen ba om at det ble innført en ordning som gjorde at leiefartøy slapp å skifte mannskap under fisket. Siden det allerede var blitt innført en svært fleksibel kvotebytteordning som tok hånd om slike problemstillinger ble dette avslått.

3. februar økte TAC til 275 705 tonn. Som følge av økt kvantum gjennom «trepartsavtalen» og ekstra kvantum fra EU, økte den norske kvoten til 48 380 tonn, dvs. en økning på 5 105 tonn. Det ble da grunnlag for å øke kvoteenheten fra 1,01 til 1,12, noe som ble gjort samme dag.

Det norske loddefisket i IØS gikk greit og sildelaget mottok den siste innmelding 18. februar. Da hadde alle fartøyene tatt kvotene sine. Det var svært mange innmeldinger og man estimerte at norsk kvote ville bli overfisket i størrelsesorden 3-500 tonn. Da alle innmeldingene var erstattet av sluttsedler var norsk kvote overfisket med 1 231 tonn. Ved justeringen av kvoteenheten 3. februar ble det i samarbeid med Fiskebåt tatt høyde for et gjennomsnittlig overfiske på 38 tonn per fartøy, noe som var svært høyt i dette fisket. En gjennomgang etter at fisket var over og alle sluttsedlene var kommet inn viste at gjennomsnittlig overfiske per fartøy var på hele 62 tonn. 8 fartøy hadde hver et overfiske på over 100 tonn, ett av disse fisket hele 256 tonn over kvote. 22 fartøy fisket mellom 38 og 100 tonn over kvote. Årsaken til at overfisket var så høyt denne sesongen er ikke fastlagt.

Tabell 3 viser norsk kvote, fangst og restkvote 22. februar.

Tabell 3: Norsk kvote, fangst og restkvote 22. februar

	Kvote (t)	Fangst (t)	Restkvote (t)
Norsk kvote	48 380	49 611	- 1 231
Kvotekomponenter	Kvote (t)	Fangst (t)	Restkvote (t)
«Trepartsavtalen»	13 785	13 785	-
«Smutthullavtalen»	24 595	24 595	-
Kvoteavtale mellom EU og Norge	10 000	10 000	-

Den 24. februar ble TAC økt til 459 800 tonn. Dette betød at overfiske på 1 231 tonn per 22. februar ble et underfiske på 7 974 tonn den 24. februar. Tabell 4 viser norsk kvote etter oppjustering av TAC.

Tabell 4: Norsk kvote og fangst fordelt på kvotekomponenter 24. februar – TAC 459 800 tonn

	Kvote (t)	Fangst (t)	Restkvote (t)
Norsk kvote	57 585	49 611	7 974
Kvotekomponenter	Kvote (t)	Fangst (t)	Restkvote (t)
«Trepartsavtalen»	22 990	15 016	7 974
«Smutthullavtalen»	24 595	24 595	-
Kvoteavtale mellom EU og Norge	10 000	10 000	-

To fartøy benyttet seg av slumpfiskordningen. Av totalt 72 ringnotfartøy var 8 i nybyggingsordning. Kvotebytteordningen gjorde videre at man hadde totalt 53 fartøy i fisket ved Island. Den minste kvoten var på 287 tonn, den høyeste på 1 524 tonn.

Sesongens fiske forløp greit, med bedre værforhold enn sesongen 2021/2022. Mesteparten av fangstene gikk til konsum. Med bare 53 fartøy i fisket var det ikke nevneverdige problemer med begrensningene vedrørende antall fartøy i sonen. Islands kystvakt var ikke på feltet det siste døgnet fisket pågikk.

Fangstene ble solgt til Island, Færøyene og Norge, se tabell under.

Tabell 5: Oversikt over hvor de norske fangstene ble levert sesongen 2022/2023, samt verdi og gjennomsnittspris

Landingsnasjon	Kvantum		Verdi (1000 kr)	Gj.snitt pris (kr)
	Tonn	%		
Færøyene	9 413	19,0 %	68 256	7,25
Island	14 293	28,8 %	76 411	5,35
Norge	25 906	52,2 %	164 711	6,36
Totalsum	49 611	100,0 %	309 377	6,24

Gjennomsnittsprisen på det norske råstoffet lå på 6,24 kr per kg, til sammenligning var snittprisen i 2022 på 3,18 kr per kg.

Fiskeridirektoratet fulgte fisket svært tett og foretok daglige vurderinger over status i fisket.

3.3 PLOMBERING AV UTSTYR

I 2022/2023-sesongen innførte Island forbud mot fiske med fartøy som var utstyrt med muligheten til å pumpe fra fartøyets tanker, ut under havoverflaten. Forbudet gjaldt i IØS, uavhengig av fartøyets nasjonalitet. 7-8 fartøy i den norske ringnotflåten var utstyrt på en slik måte som var i konflikt med regelverket. Det var god og tett kommunikasjon mellom Fiskeridirektoratet, næringen og Fiskistofa på Island om hvordan disse fartøyene skulle løse denne problemstillingen. Fiskistofa gav følgende tilbakemelding vedr. hvordan dette kunne løses, se bilde under.

Bilde 1: Eksempel fra et islandsk fartøy

The Icelandic vessel with that option have cut out of the pipe line or changes the pumping route.
example of measures taken on an Icelandic vessel.

Det ble videreformidlet til næringen at islandske myndigheter bekreftet at det var tilstrekkelig å plombere aktuelle rør. Det ble videre vist til at forbudet mot å ha nevnte rør inngår i den pelagiske kontrollavtalen og at flere land allerede har innført tilsvarende krav. Reder burde derfor gjerne vurdere mer permanente løsninger.

Selv om Island ikke stilte krav om at rørene skulle være plombert av myndigheter så var Fiskeridirektoratet positiv til å hjelpe fartøy som ville at Fiskeridirektoratet skulle gjennomføre eller dokumentere at plombering var gjennomført.

3.4 KVOTEBYTTEORDNING

På grunn av små kvoter i loddefisket på Island og i loddefisket i Barentshavet ble det innført kvotebytteordning i disse fiskeriene. Næringen kom med anmodning om en utvidet ordning i 2023.

Når det gjelder lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen ble det åpnet for at to ringnotfartøy kunne gjøre følgende:

- bytte hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen mot hele loddekvoten i Barentshavet.

Eller

- bytte hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen mot et kvantum sild i Nordsjøen.

Fartøyene kunne kun foreta ett kvotebytte som involverte lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen. Melding om kvotebytte måtte være sendt senest 1. februar 2023. 19 fartøy byttet vekk hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen denne sesongen.

3.5 ISLANDSK OPPFØLGING AV FARTØY

Fiskeridirektoratet fikk i etterkant av fisket henvendelser fra Island vedr. enkeltfartøy og avvik mellom rapportering og hva som faktisk ble levert.

4 LODDEFISKET VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2023/2024 OG SESONGEN 2024/2025

4.1 SESONGEN 2023/2024

Det ble ikke åpnet for fiske etter lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2023/2024.

4.2 SESONGEN 2024/2025

MFRI kom med en anbefaling om TAC på 8 589 tonn lodde 20. februar 2025. Etter den nye rammeavtalen ble fordelingen som følger, se tabell 6.

Tabell 6: Fordeling av TAC mellom kyststatene i henhold til ny rammeavtale.

Kyststater	Fordeling	Kvote (t) ¹
Norge	1 %	86
Grønland	18 %	1 546
Island ¹	81 %	6 957
Sum kvote	100 %	8 589

¹Færøyene får 5% av TAC av Island, dvs. 429 tonn.

Ifølge islandsk forskrifter ble loddefisket for Island åpnet 20. februar, for Grønland 21. februar og for Færøyene 27. februar.

Siden Norge ikke har skrevet under på rammeavtalen inngått mellom Island og Grønland juli 2023, og heller ikke har inngått bilaterale avtaler mellom partene, ble loddefisket ikke åpnet for norske fartøy. TAC ble imidlertid fastsatt to dager før Norge, etter den gamle avtalen, måtte avslutte fisket i IØS.

Grønland og Island delte Norges kvote på 1 % mellom seg basert på fordelingsnøkklene.

5. RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET SESONGEN 2025/2026

5.1. VITENSKAPELIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET 2025/2026

Rådgivningen utarbeides etter en forvaltningsplan som ble avtalt mellom Island, Grønland og Norge i 2015, og revidert i 2023.

ICES fastsetter foreløpig TAC, basert på akustiske observasjoner av umoden lodde. Datagrunnlaget for det foreløpige kvoterådet kommer fra høsttoktet det foregående året. Det er satt inn mekanismer for å unngå at det foreløpige kvoterådet overgår de faktiske fiskemulighetene. Det foreløpige kvoterådet overstiger aldri 400 000 tonn, og settes til null dersom indeksen viser mindre enn 50 milliarder umodne fisk.

MFRI på Island oppdaterer kvoterådet for den kommende sesongen etter ekkoloddmålinger om høsten. Størrelsen på den kjønnsmodne delen av bestanden (gytebestanden) brukes som en startverdi i predasjonsmodellkjøringer som forutsetter varierende fiskenivåer frem til gyting i mars. Den naturlige dødeligheten, som inkluderer loddekonsumet til torsk, blir modellert og er med i denne framskrivingen. Midlertidige råd blir satt med bakgrunn i 2/3 av fangsten som ville gitt $p(SSB < B_{lim}) = 114$ tusen tonn) $< 0,05$.

Endelig råd gis etter at det har vært tokt i januar-februar. Rådet blir oppdatert basert på alle ekkoloddmålinger gjennom høsten og vinteren. I utgangspunktet blir det brukt samme metode som for midlertidig råd. Endelig råd om fangstgrense er satt til fangsten som ville gitt $p(SSB < B_{lim}) = 114$ tusen tonn) $< 0,05$.

6. juni 2025 publiserte ICES kvoterådet for sesongen 2025/2026¹. Det lød som følger:

ICES advises that when the Coastal States management plan is applied, catches should be no more than 46 384 t for the fishing season 15 October 2025–15 April 2026.

Rådet er gitt med bakgrunn i forvaltningsplan bestemt av kyststatene i 2023.

Også høsten 2025 samarbeidet Island og Grønland om høsttoktet for lodde som ble gjennomført i perioden 23. august til 22. september. Grønland deltok i toktet med forskningsfartøyet «Tarajoq», mens fra Islands side deltok forskningsfartøyet «Árni Friðriksson». Fartøyene foretok akustiske undersøkelser som anses å ha dekket bestandens utbredelse.

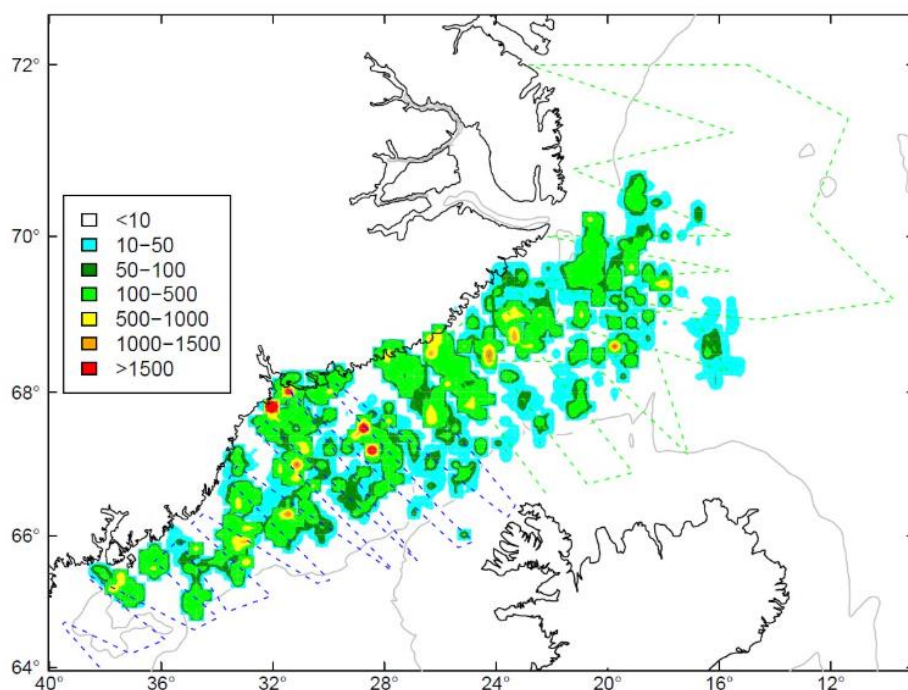
Ifølge MFRI var lodden jevnt fordelt og målingene hadde en relativt lav variasjonskoeffisient. Total mengde lodde ble målt til 1 209 000 tonn, hvorav den kjønnsmodne bestanden var på 418 000 tonn.

¹ https://ices-library.figshare.com/articles/report/Capelin_i_Mallotus_villosus_i_in_subareas_5_and_14_and_Division_2_a_west_of_5_W_Iceland_and_Faroes_grounds_East_Greenland_Jan_Mayen_area_/27202548?backTo=%2Fcollections%2FICES_Advice_2025%2F7488219&file=55168736

Resultatene av de akustiske målingene og predasjonsmodeller indikerer at med en fangst på 65 650 tonn oppnås målet i gjeldende fangstregel om 95 % sannsynlighet for å etterlate minimum 114 000 tonn lodde (Blim) for å gyte etter at fisket er ferdig. Som følge av revisjonen av HCR så vil det midlertidige rådet bli gitt på bakgrunn av to tredjedeler av denne mengden.

Antall umoden lodde ble målt til rundt 119 milliarder, noe som er det femte høyeste registrerte antall loddeyngel siden målingene startet. Dette indikerer en stor 2024-årsklasse, av lignende størrelse som 2019-årsklassen som bidro til sesongene 2021/22 og 2022/23. Disse målingene vil danne grunnlag for foreløpig TAC for sesongen 2026/2027 som blir behandlet i ICES våren 2026.

Basert på resultatene av dette toktet kom MFRI den 10. oktober med en oppdatert anbefaling på et maksimalt uttak på 43 766 tonn for sesongen 2025/2026². Dette er en nedgang på 6 % i forhold til foreløpig TAC juni 2025. Rådet vil bli revurdert når resultatene av akustiske undersøkelser av den modne og høstbare bestanden blir tilgjengelige tidlig i 2026.

Figur 3: Oversikt over toktet som ble gjennomført av «Tarajoq» (blå) og «Arni Friðriksson» (grønn) i august–september 2025, samt fordeling av lodde i henhold til ekkoloddverdier.

5.2 AVTALESITUASJONEN

Høsten 2022 sa Island opp rammeavtalen mellom Island, Grønland og Jan Mayen vedr. lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen. Etter mange forhandlingrunder ble det ble brudd i forhandlingene i Reykjavik 28.-29. juni 2023. Island og Grønland fortsatte forhandlingene uten Norge og underskrev ny rammeavtale 3. juli 2023. Island og Grønland var da enige om ny fordelingsnøkkel mellom kyststatene: 18 % til Grønland, 81 % til Island og 1 % til Norge.

² (<https://www.hafogvatn.is/is/midlun/frettir-og-tilkynningar/hafrannsóknastofnunar-leggur-til-lodnuradgjof-upp-a-taep-44-thusund-tonn>).

Norge fikk tilbud om å være med i denne avtalen, noe Norge har akseptert selv om vi er negative til prosessen som har vært. De bilaterale avtalene må først på plass før Norge signerer den nye rammeavtalen.

Når det gjelder den bilaterale avtalen mellom Grønland og Norge er det lagt opp til en videreføring av avtalen fra 2018.

Det pågår nå bilaterale forhandlinger mellom Island og Norge.

Fiskeridirektoratet forutsetter at rammebetingelsene er på plass før sesongen 2025/2026 starter.

5.2.1 Kompensasjon for forrige sesong iht. «Trepartsavtalen» fra 2018

Sesongen 2022-2023 økte TAC 24. februar fra 274 705 tonn til 459 800 tonn, dvs. en økning på 184 100 tonn. Økningen gjorde at Norge gikk fra å ha et overfiske på 1 230 tonn til et underfiske på 7 974 tonn. I henhold til 2018-avtalen kunne Island fiske på Norges ubenyttede kvantumet, dette mot full kompensasjon i den påfølgende sesongen. Island benyttet seg av denne muligheten, samt overfisket kvoten noe. Kompensasjonen til Norge bestod da av to element, 7 688 tonn relatert til Islands fiske av Norges ufiskede kvantum, samt 479 tonn relatert til Islands overfiske av kvoten. Dvs. totalt 8 167 tonn.

Det er imidlertid uenighet mellom Island og Norge når det gjelder kompensasjonsbetingelsene. Island mener at kompensasjonen var relatert til sesongen 2023/2024 og sesongen 2024/2025 og at det derved ikke vil være noe uoppgjort kvantum for sesongen 2025/2026.

Dette punktet inngår i de bilaterale forhandlingene med Island og er ikke slutført.

5.2.2 «Smutthullavtalen»

Som et resultat av avtalen mellom Russland, Island og Norge, får Norge årlig overført et kvantum lodde fra Island. Størrelsen på overføringen henger sammen med den norske overføringen av torsk til Island. Overføringen av torsk er en fast prosent av TAC på torsk, uavhengig av TAC på lodde.

Torskefisket reguleres per kalenderår, mens loddefisket reguleres over to kalenderår. Siden det i mange år ikke har vært anledning til å fiske lodde i IØS om sommeren, har den islandske torskekvoten gjennom «smutthullavtalen» vært fisket i et annet kalenderår enn loddekomponenten. Dette betyr at Island i 2023 og 2024 fisket torskekvotene som relaterer seg til Norges loddekvote sesongen 2023/2024 og sesongen 2024/2025. For sesongene 2023/2024 og 2024/2025 har Norge beregnet å ha utestående hhv. 19 579 og 15 564 tonn lodde, totalt 35 143 tonn lodde relatert til «smutthullavtalen».

Dette elementet inngår også i de bilaterale forhandlingene mellom Island og Norge og er heller ikke slutført.

5.2.3 Norge/EU

EU bytter til seg lodde fra Grønland. I avtalen mellom EU og Grønland står det at ved et eventuelt loddefiske skal Grønland ha en minimumskvote på 25 000 tonn i henhold til foreløpig, mellomliggende og endelig TAC. EU skal så tilbys tilgjengelige fiskemuligheter til maksimalt 7,7 % av gjeldende TAC for lodde i løpet av sesongen.

Basert på dette har Norge, når det har vært rom for det, byttet til seg loddekvote fra EU. Om dette kan bli tilfelle neste sesong vil avhenge av resultatet av de bilaterale forhandlingene mellom Island og Norge.

5.2.4 Oppsummering - norsk kvote sesongen 2025/2026

Basert på resultatene av forskningstoktet høsten 2025 kom MFRI den 10. oktober med en oppdatert anbefaling på et maksimalt uttak på 43 766 tonn for sesongen 2025/2026. Noe som er en nedgang på 6 % i forhold til foreløpig TAC juni 2025. Dette rådet vil bli revurdert når resultatene av akustiske undersøkelser av den modne og høstbare bestanden blir tilgjengelige tidlig i 2026.

Avhengig av resultatet av de bilaterale forhandlingene mellom Island og Norge vil kvotekomponentene neste sesong kunne være som følger:

- «Trepartsavtalen»: Avtalt kyststatsandel
- «Smutthullavtalen»
- Kvoteavtale mellom EU og Norge
- Kompensasjon fra Island fra sesongen 2022/2023

6 REGULERING AV FISKET SESONGEN 2025/2026

Dersom det blir åpnet for et loddefiske sesongen 2025/2026 foreslås det følgende:

6.1 DELTAKELSE

Fisket har tradisjonelt vært forbeholdt fartøy med ringnottillatelse. Det er også fastsatt i Islands nasjonale regulering at utenlandske fartøy må fiske med not i IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med ringnottillatelse gis adgang til å delta i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2025/2026.

6.2 ÅPNINGSDATO

I henhold til rammeavtalen av 2023 er loddeseasonen satt til perioden 15. oktober - 15. april. Gjennom rammeavtalen av 2018 med tilhørende avtaler måtte Norge avslutte sesongen i Islands økonomiske sone (IØS) 22. februar. Hvilke vilkår som vil gjelde ved et eventuelt fiske i 2025/2026 er foreløpig ukjent.

Fisket vil bli åpnet i IØS når rammebetingelsene er fastsatt.

6.3 KVOTEBYTTE

På grunn av små kvoter både i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen og lodde i Barentshavet bestemte Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) i januar 2014 å innføre en ordning der ringnotfartøy fikk anledning til å bytte loddekvote ved Island, Grønland og Jan Mayen mot loddekvoten sin i Barentshavet. Ordningen er siden blitt videreført. Da loddefisket i Barentshavet var stengt i årene 2016 og 2017, fikk ringnotfartøy bytte hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen mot et kvantum sild i Nordsjøen. I 2018 fikk fartøy i ringnotgruppen igjen anledning til å bytte hele kvoten av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2017/2018 mot hele loddekvoten i Barentshavet. Siden det ikke ble åpnet for loddefiske i Barentshavet i 2021, kunne fartøyene sesongen 2020/2021 bytte hele kvoten av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2017/2018 mot hele eller deler av kvoten av sild i Nordsjøen. Sesongen 2021/2022 var kvotene så store at man ikke så det hensiktsmessig å ha kvotebytteordning.

Ordningen har vært praktisert slik at to fartøy med ringnottillatelse kan inngå avtale om kvotebytte dersom ingen av fartøyene har foretatt annet kvotebytte samme sesong. Begge fartøyeierne må da gi bindende melding til Fiskeridirektoratet før det blir fisket på byttet kvote innen en gitt frist. Forskriften har vært fastsatt av NFD. Fra og med 2022 har Fiskeridirektoratet fått myndighet til å fastsette forskriften.

Sesongen 2022/2023 ble det innført en utvidet ordning. I tillegg til å avhjelpe små kvoter i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen og loddefisket i Barentshavet skulle årets ordning også avhjelpe manglende soneadgang i kolmulefisket. For nærmere informasjon, se punkt 3.4.

Fiskeridirektøren legger til grunn at dersom det er hensiktsmessig for å få et lønnsomt og miljømessig fiske vil en ordning med kvotebytte kunne være en god løsning.

Fiskeridirektøren legger til grunn at dersom det er hensiktsmessig for å få et lønnsomt og miljømessig fiske vil en ordning med kvotebytte være en god løsning.

6.4 MAKSIMALKVOTER

Med unntak av få år har fisket vært fordelt med maksimalkvoter etter «universalnøkkelen».

Dersom størrelsen på norsk kvote tilsier at det er hensiktsmessig å regulere loddefiske med maksimalkvote etter «universalnøkkelen» foreslår Fiskeridirektøren en videreføring av dette sesongen 2025/2026.

Dersom dette ikke er hensiktsmessig ut fra størrelsen på norsk kvote, vil Fiskeridirektoratet, i samarbeid med næringen, lage et hensiktsmessig reguleringsopplegg.

Sist sesong tok man, ved justeringen av kvoteenheten 3. februar, høyde for et gjennomsnittlig overfiske på 38 tonn per fartøy. Det faktiske overfisket ble på hele 62 tonn per deltagende fartøy. Et fartøy fisket hele 256 tonn over kvote.

I loddefisket er det flere usikkerhetsfaktorer når man skal beregne en «underregulering». Som regel vet man ikke ved justeringstidspunktet hvor mange fartøy som benytter seg av kvotebytteordningen, eller om det blir endringer i TAC. Fiskesesongen i IØS har vært veldig kort og man prøver så langt man kan å treffe best mulig med kvoteenheten slik at man unngår gjentatte refordelinger som ikke kommer alle deltagende fartøy til gode. Et større overfiske på fartøynivå enn hva som er tatt høyde for, vil ha direkte innvirkning på fartøy som er sist på feltet. De vil risikere å bli stoppet før de har fisket kvoten sin.

Fiskeridirektoratet oppfordrer derfor deltagende fartøy til å vise aktsomhet i fisket slik at overfisket blir minimert.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene blir tildelt maksimalkvoter basert på universalnøkkelen. Dersom dette ikke er hensiktsmessig ut fra størrelsen på norsk kvote, vil Fiskeridirektoratet, i samarbeid med næringen, lage et hensiktsmessig reguleringsopplegg.

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket, selv om enkelte fartøy ikke har fisket sin kvote.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene kan nytte faktisk lastekapasitet i fisket.

6.5 UTSEILING

For at ingen fartøy skal melde utseiling før de faktisk er i posisjon til å ta utseiling, foreslås det en videreføring av ordningen om at ingen fartøy kan ta utseiling før de er utlosset og har loddenot om bord. Norges Sildesalgslag administrerer utseilingen og fastsetter utseilingsstopp dersom det er nødvendig.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for å foreta utseiling. Dette for å få en mest mulig effektiv og hensiktsmessig avvikling av fisket.

Ingen fartøy kan foreta utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Ved utseiling må fartøy være faktisk utlosset, ha loddenot om bord og ha forlatt land/kai.

Norges Sildesalgslag kan fastsette utseilingsstopp.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for utseiling.

6.6 ADGANG TIL ISLANDS ØKONOMISKE SONE OG RAPPORTERING

Fiskeridirektoratet legger til grunn at et begrenset antall norske fartøy kan fiske samtidig i IØS.

Som tidligere vil det være behov for en ordning som regulerer at antall fartøy som fisker samtidig i IØS er i overensstemmelse med det som hjemles i «smutthullavtalen» og bilateral avtale mellom Island og Norge.

For å sikre en hensiktsmessig avvikling av fisket har Norges Sildesalgslag i mange år hatt hjemmel til å administrere innseilingsordning til IØS, herunder fastsette innseilingsstopp, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Norges Sildesalgslag har døgnbemanning og god kontakt med flåten, og ordningen har etter fiskeridirektørens oppfatning fungert godt. Sildelaget har sagt seg villig til å administrere ordningen neste sesong også.

For å forebygge eventuelle problemer som kan oppstå underveis i fisket som følge av rammebetingelsene i IØS, vil Sildelaget ha dialog med organisasjonene som representerer fiskerne i forkant av sesongen.

Fartøy som har tatt utseiling skal melde fra til Norges Sildesalgslag ved inngang til IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at Norges Sildesalgslag bemyndiges til å administrere innseilingsordning til IØS, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag kan fastsette innseilingstopp til IØS.

6.7 LISENSIERING

Fiskeridirektoratet vil denne sesongen, som tidligere, utarbeide og sende en samlet lisenssøknad på vegne av hele flåten. Lisenssøknaden vil bli utarbeidet i samarbeid med Fiskebåt og Pelagisk forening.